

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII W ZAKRESIE DRUGIEJ KLASY LICEUM OPRACOWANE NA PODSTAWIE
MATERIAŁÓW KATECHETYCZNYCH : PODRĘCZNIKA „W ŚWIECIE” Z SERII DROGI ŚWIADKÓW CHRYSYTA**

ROZDZIAŁ I: POCZĄTEK I KRES ŚWIATA	
Ocena dopuszczająca	<p>Katechizowany wie, na czym polega spór o pochodzenie świata</p> <p>Wymienia sposoby poznawania Boga</p> <p>Poznał biblijne opisy stworzenia człowieka</p> <p>Wyjaśnia pojęcie teologii</p> <p>Ukazuje rozumienie Boga w chrześcijaństwie</p> <p>Wyjaśnia pojęcia ewolucjonizm i kreacjonizm</p> <p>Potrafi podać koncepcje dotyczące początku istnienia</p> <p>Wymienia religie monoteistyczne</p> <p>Definiuje pojęcie sekty</p> <p>Wyjaśnia pojęcie postmodernizmu</p>
Ocena dostateczna	<p>Wyjaśnia symbolikę biblijnego opisu świata</p> <p>Opisuje, na czym polega poznawanie Boga przez Objawienie</p> <p>Wymienia cechy Boskie, którymi Bóg obdarzył człowieka</p> <p>Ukazuje naturę człowieka</p> <p>Ukazuje możliwości odkrywania istnienia Boga</p> <p>Odróżnia rozumienie Boga podawane przez chrześcijaństwo od innych wyjaśnień</p> <p>Wyjaśnia jak Kościół rozumie kreacjonizm i ewolucjonizm</p> <p>Wymienia wspólne elementy wyjaśnień na temat „początków” podawane przez religie naturalne</p>

	<p>Wymienia podobieństwa i różnice w wyjaśnieniach „początku i celu” trzech wielkich religii monoteistycznych</p> <p>Podaje sposoby działania grup destrukcyjnych</p> <p>Charakteryzuje ponowoczesność</p> <p>Podaje religijną interpretację biblijnego opisu stworzenia świata</p>
Ocena dobra	<p>Katechizowany potrafi porównać kreacjonizm i ewolucjonizm</p> <p>Wyjaśnia na czym polega poznanie naturalne Boga</p> <p>Tłumaczy w czym przejawia się podobieństwo człowieka do Boga</p> <p>Wymienia nazwy pięciu dróg poznania Boga podanych przez św. Tomasza</p> <p>Charakteryzuje przymioty Boga</p> <p>Wymienia dokumenty Kościoła, w których wyjaśniany jest stosunek Kościoła do ewolucjonizmu i skrajnego kreacjonizmu</p> <p>Potrafi scharakteryzować religie monoteistyczne</p> <p>Rozróżnia destrukcyjny kult sekty od pozytywnej doktryny Kościoła katolickiego</p> <p>Wyjaśnia, kiedy ponowoczesność może sprzyjać, a kiedy utrudniać rozwój człowieka</p>
Ocena bardzo dobra	<p>Katechizowany odkrywa w dziele stwórczym relację między nauką i wiarą</p> <p>Rozumie co znaczy określenie „na obraz Boży”</p> <p>Wyjaśnia na czym polega subiektywizm i obiektywizm w poznaniu teologicznym</p> <p>Potrafi uzasadnić istnienie Boga w oparciu o jedną z wybranych dróg Jego poznania wg św. Tomasza</p> <p>Wyjaśnia w czym przejawia się transcendencja i immanencja Boga</p> <p>Uzasadnia brak wykluczenia się ewolucjonizmu i wiary chrześcijan w Boga Stwórcę</p> <p>Wyjaśnia przyczyny różnic w rozumieniu „początku i celu” w religiach monoteistycznych</p>

	<p>Uzasadnia, dlaczego sekty stanowią dla człowieka zagrożenia</p> <p>Podaje sekty działające na terenie Polski</p> <p>Uzasadnia niebezpieczeństwa wynikające z odrzucenia Boga i zastąpienia Go „ponowoczesną religią”</p> <p>Uzasadnia, dlaczego nie można w sposób dosłowny odczytywać biblijnych tekstów o stworzeniu</p>
ROZDZIAŁ II	BÓG STWORZYCIEL
Ocena dopuszczająca	<p>Katechizowany odkrywa życzliwość Boga względem człowieka</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego wiara powinna korzystać z osiągnięć nauki i cywilizacji</p> <p>Wyjaśnia pojęcie anioł</p> <p>Wyjaśnia szczególne miejsce człowieka w dziele stworzenia</p> <p>Ukazuje chrześcijańskie podstawy ekologii</p> <p>Wyjaśnia konieczność ochrony życia ludzkiego</p>
Ocena dostateczna	<p>Jest świadomy, co czego zobowiązuje nas miłość i życzliwość Boga względem człowieka</p> <p>Wyjaśnia dlaczego wiara bez uczynków jest martwa</p> <p>Wymienia funkcję aniołów</p> <p>Wymienia zadania, jakie Bóg postawił człowiekowi w dziele stworzenia</p> <p>Definiuje pojęcie ekologii</p> <p>Wymienia podstawy odpowiedzialności za chorych, cierpiących i umierających</p>
Ocena dobra	<p>Katechizowany wymienia znaki życzliwości Boga</p> <p>Potrafi scharakteryzować naturę aniołów</p> <p>Tłumaczy, w jaki sposób rozum wspiera wiarę</p> <p>Wyjaśnia, na czym polega szczególna rola człowieka w dziele stworzenia</p>

	<p>Charakteryzuje postawy proekologiczne oparte na chrześcijańskim rozumieniu świata</p> <p>Wyjaśnia sens niesienia duchowej pomocy chorym i umierającym</p>
Ocena bardzo dobra	<p>Interpretuje teksty biblijne oraz KKK o życzliwości Pana Boga</p> <p>Troszczy się o rozwój wiary</p> <p>Na podstawie poznanych wypowiedzi Kościoła dowodzi brak konfliktu pomiędzy rozumem i wiarą</p> <p>Wskazuje na teksty biblijne z udziałem aniołów</p> <p>Uzasadnia, że Bóg jest Stwórcą świata widzialnego i niewidzialnego</p> <p>Definiuje pojęcie zarządzania światem według zamysłu Bożego</p> <p>Uzasadnia, dlaczego święty Franciszek jest uznawany za pierwszego ekologa</p> <p>Uzasadnia stanowisko Kościoła przeciwstawiające się skracaniu życia ludzkiego</p> <p>Powołuje się na dokumenty Kościoła mówiące o poszanowaniu ludzkiego życia</p>
ROZDZIAŁ III	BÓG OSOBA
Ocena dopuszczająca	<p>Wymienia biblijne imiona Boga</p> <p>Ukazuje naturę grzechu pierworodnego</p> <p>Wyjaśnia na czym polega wierność Boga</p> <p>Wymienia przykładowe imiona nadawane Jezusowi w Biblii</p> <p>Ukazuje sens świętowania tajemnicy męki, śmierci i zmartwychwstania</p> <p>Wymienia tytuły nadawane Maryi przez wierzących</p>
Ocena dostateczna	<p>Wymienia imiona Boga używane w Starym i Nowym Testamencie</p> <p>Wyjaśnia istotę grzechu pierworodnego</p> <p>Charakteryzuje religijne znaczenie okresów adwentu i Bożego Narodzenia</p>

	<p>Wyjaśnia znaczenie imion: Kyrios, Mesjasz, Zbawiciel, Syn Człowieczy</p> <p>Przedstawia główne idee Wielkiego Postu</p> <p>Wymienia przywileje Maryi nazwane w dogmatach Kościoła</p>
Ocena dobra	<p>Wyjaśnia znaczenie imion Jahwe i Emmanuel</p> <p>Wskazuje teksty biblijne zapowiadające takie imiona Jezusa</p> <p>Wymienia skutki grzechu pierworodnego</p> <p>Uzasadnia aktualność wydarzeń związanych z przyjściem Jezusa na ziemię</p> <p>Uzasadnia powód, dla którego Biblia nadaje Jezusowi różne tytuły</p> <p>Uzasadnia potrzebę podejmowania praktyk pokutnych</p> <p>Uzasadnia, dlaczego Kościół potrzebuje wzoru wiary Maryi</p>
Ocena bardzo dobra	<p>Charakteryzuje chrześcijańskie rozumienie relacji między Bogiem i człowiekiem</p> <p>Wyjaśnia treść drugiego przykazania</p> <p>Wyjaśnia specyfikę grzechu pierworodnego</p> <p>Wyjaśnia religijny charakter świąt Bożego Narodzenia</p> <p>Na podstawie Biblii potrafi wyjaśnić i uzasadnić bóstwo Jezusa</p> <p>Rozróżnia i wyjaśnia pojęcia: post, wstrzemięźliwość i jałmużna</p> <p>Charakteryzuje sposoby oddawania przez wierzących czci Maryi</p>
ROZDZIAŁ IV	KRÓLESTWO BOŻE
Ocena dopuszczająca	<p>Katechizowany wyjaśnia, co znaczy, że Jezus jest Odkupicielem</p> <p>Wie jaka jest chrześcijańska wizja świata</p> <p>Wyjaśnia dlaczego Kościół to wspólnota bosko-ludzka</p>

	<p>Wyjaśnia pojęcie godności osoby ludzkiej</p> <p>Wyjaśnia sens ludzkiego życia</p> <p>Potrafi wymienić zasady ludzkiego życia wynikające z Jezusowego Kazania na Górze</p> <p>Umie zdefiniować sumienie</p> <p>Uzasadnia potrzebę hierarchii wartości</p>
Ocena dostateczna	<p>Katechizowany uznaje w Jezusie Zbawiciela świata</p> <p>Uzasadnia, dlaczego należy łączyć świat stworzenia ze światem odkupienia</p> <p>Utożsamia się ze wspólnotą Kościoła katolickiego</p> <p>Ukazuje prawdę o powszechności zbawienia w Jezusie Chrystusie</p> <p>Wyjaśnia, z jakiego faktu wypływa godność człowieka</p> <p>Wyjaśnia czym dla człowieka jest wniebowstąpienie Jezusa</p> <p>Wyjaśnia znaczenie sumienia dla dojrzewania człowieka</p> <p>Wymienia wartości chrześcijańskie</p>
Ocena dobra	<p>Rozumie w czym człowiek osiąga pełnię człowieczeństwa</p> <p>Tłumaczy, dlaczego chrześcijańska wizja świata spotyka się często z odrzuceniem a nawet wrogością</p> <p>Wie jakie jest miejsce i rola Kościoła w świecie</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego człowiek w pełni może zrozumieć siebie i swoje przeznaczenie tylko w Jezusie Chrystusie</p> <p>Wymienia czynniki określające godność człowieka</p> <p>Uzasadnia, że zmartwychwstanie Jezusa nadaje nowy sens ludzkiemu życiu</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego dla chrześcijanina moralność oparta na prawie naturalnym jest niewystarczająca</p> <p>Opisuje procesy kształtowania sumienia</p>

	Uzasadnia, że uznanie Boga za najwyższą wartość rozwija człowieka
Ocena bardzo dobra	<p>Dąży do pełni człowieczeństwa wg ideału wskazanego przez Jezusa Chrystusa</p> <p>Ukazuje teologiczno-atropologiczne aspekty relacji: katechizowany-świat</p> <p>Tłumaczy, dlaczego wśród ochrzczonych spotykamy się z negatywnym nastawieniem do Kościoła</p> <p>Uzasadnia, dlaczego nurty ezoteryczne są niezgodne z chrześcijaństwem</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego udział w sakramentach Kościoła rozwija poczucie godności osoby</p> <p>Wyjaśnia, na czym polega nowość ukazanego przez Jezusa sensu ludzkiego życia</p> <p>Interpretuje wybrane przykazania Dekalogu w świetle wskazań Jezusa</p> <p>Wymienia czynniki deformujące sumienie</p> <p>Kształtuje w sobie odpowiedzialność za przyjmowany system wartości</p>
ROZDZIAŁ V	ŻYCIE KRÓLESTWEM BOŻYM
Ocena dopuszczająca	<p>Wyjaśnia znaczenie pojęcie Królestwa Bożego</p> <p>Uzasadnia znaczenie wiedzy religijnej dla odkrywania przez chrześcijanina swojego miejsca w świecie</p> <p>Uzasadnia, dlaczego Kościół ma prawo i obowiązek zabierania głosu w sprawach innych niż religijne</p> <p>Uzasadnia potrzebę troski o rozwój religijny</p> <p>Ukazuje wielkość małżeństwa i rodziny</p> <p>Wskazuje na chrześcijańskie korzenie kultury i cywilizacji</p> <p>Ukazuje miejsce chrześcijanina w ojczyźnie i wspólnocie międzynarodowej</p> <p>Wymienia formy kultu Maryjnego</p>
Ocena dostateczna	<p>Wyjaśnia związek zachodzący między Królestwem Bożym a Kościołem</p> <p>Wyjaśnia biblijne rozumienie pojęcia „świat”</p>

	<p>Wyjaśnia zależność między nauczaniem Jezusa i nauczaniem Kościoła w sprawach społecznych</p> <p>Wyjaśnia zależność pomiędzy dojrzewaniem osobowościowym i religijnym</p> <p>Zna naukę Kościoła odnośnie małżeństwa i rodziny</p> <p>Wymienia wymiary w jakich realizuje się kulturotwórcza funkcja chrześcijańska</p> <p>Wymienia zadania stojące przed chrześcijaninem w życiu obywatelskim</p> <p>Uzasadnia teologiczne podstawy kultu Maryjnego</p>
Ocena dobra	<p>Charakteryzuje rzeczywistość ogłoszonego przez Jezusa królestwa Bożego</p> <p>Wyjaśnia związek pomiędzy tendencjami ponowoczesności i prawem Królestwa Bożego</p> <p>Wyjaśnia zależność między nauczaniem Jezusa i nauczaniem Kościoła w sprawach społecznych</p> <p>Uzasadnia stanowisko Kościoła w odniesieniu do związków pozasakramentalnych</p> <p>Wymienia niebezpieczeństwa płynące z dehumanizacji kultury i cywilizacji</p> <p>Wyjaśnia, co znaczy że chrześcijanin ma być patriotą i obywatelem świata</p> <p>Potrafi zinterpretować tytuł Królowa Polski w odniesieniu do Maryi</p>
Ocena bardzo dobra	<p>Dąży do pełni własnego człowieczeństwa według ideału wskazanego przez Jezusa</p> <p>Uzasadnia, dlaczego rzeczywistość Królestwa Bożego obejmuje wszystkie obszary życia człowieka</p> <p>Charakteryzuje zasady życia chrześcijańskiego we współczesnym świecie</p> <p>Wymienia kilka dokumentów Kościoła podejmujących problematykę rozwoju osobistego człowieka, życia rodzinnego i społecznego</p> <p>Potrafi scharakteryzować chrześcijanina odpowiedzialnego za Królestwo Boże</p> <p>Wyjaśnia na czym polega budowanie Królestwa Bożego w rodzinie</p>

	<p>Przedstawia stanowisko Kościoła wobec osiągnięć kultury i cywilizacji</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin powinien angażować się w sprawy życia narodowego, państwowego, politycznego i międzynarodowego</p> <p>Wymienia wydarzenia z historii Polski, które wiążą się z Maryją</p>
ROZDZIAŁ VI	WIECZNE KRÓLESTWO
Ocena dopuszczająca	<p>Rozumie dlaczego zmartwychwstanie jest kulminacyjnym wydarzeniem w dziejach świata</p> <p>Wyjaśnia pojęcie reinkarnacji</p> <p>Wyjaśnia, co stanowi istotę powtórnego przyjscia Jezusa</p> <p>Wyjaśnia określenie końca świata w znaczeniu religijnym</p> <p>Charakteryzuje niebo, czyściec i piekło</p> <p>Zna dogmat o wniebowzięciu Maryi</p> <p>Uzasadnia, że Boże zbawienie jest dostępne dla wszystkich</p>
Ocena dostateczna	<p>Wyjaśnia jaki sens ma świętowanie Paschy Jezusa</p> <p>Uzasadnia, dlaczego chrześcijaństwo odrzuca reinkarnację</p> <p>Wyjaśnia pojęcie paruzji</p> <p>Wyjaśnia, czym jest dzień Sądu Ostatecznego i powszechnego</p> <p>Uzasadnia podstawy decyzji opowiedzenia się za życiem z Bogiem bądź bez Niego</p> <p>Zna treść dogmatu o Wniebowzięciu Maryi</p> <p>Definiuje pojęcie duchowości</p>
Ocena dobra	<p>Wyjaśnia pojęcie „zmartwychwstanie ciała”</p> <p>Podaje biblijne fragmenty gwarantujące wierzącym w Chrystusa zmartwychwstanie</p>

	<p>Interpretuje ewangeliczne pojęcie „czuwanie”</p> <p>Wyjaśnia różnice pomiędzy „karą” potępionych i oczyszczających się</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego w wierze Kościoła przyjmuje się „zaśnięcie”, a nie śmierć Maryi</p> <p>Wyjaśnia na przykładzie świętych rolę sakramentów w osiągnięciu Bożego zbawienia</p> <p>Ukazuje specyfikę duchowości chrześcijańskiej</p>
Ocena bardzo dobra	<p>Wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy zmartwychwstaniem Jezusa i życiem wiecznym człowieka</p> <p>Wyjaśnia związek pomiędzy Paruzją i Sądem Ostatecznym</p> <p>Interpretuje prawdę wiary o powołaniu człowieka do życia wiecznego</p> <p>Wyjaśnia znaczenie wiary we Wniebowzięcie Maryi dla życia Kościoła</p> <p>Interpretuje na podstawie Apokalipsy św. Jana symbolikę ostatecznego celu człowieka</p> <p>Podaje przykłady świętych, którzy dochodzili do ostatecznej decyzji opowiedzenia się za Panem Bogiem</p> <p>Wyjaśnia różnice pomiędzy medytacją religii wschodnich i chrześcijańską</p>

Na **ocenę celującą** katechizowany spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej. Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu nauczania. Prezentuje treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ. Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych. Angażuje się w prace pozalekcyjne. Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej. Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII W LICEUM

Przedmiot oceny z religii zawiera kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim, czyli ideałem życia chrześcijańskiego.

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodziców na ich zapotrzebowanie lub gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).
3. Instruktywność – wskazanie na występujące braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.

Prowadzenie zróżnicowanych form i rodzajów kontroli:

1. Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
2. Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
3. Kontrola końcowa (dotyczy zakońzonego etapu kształcenia).

Metody kontroli i oceny:

1. Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, ćwiczenia praktyczne, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
2. Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych zadań testowych).

Sposoby oceniania:

Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
6. Postawa.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Ocenie podlegają:

1. Pisemne prace kontrolne raz w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni. Ponadto karkówki; zakres ich materiału powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów, a rodziców na ich zapotrzebowanie. Nauczyciel ma prawo do niepodawania terminu prac kontrolnych, jeżeli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć przez absencję, uciezki z lekcji itp.
2. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
3. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.
4. Ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
5. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności: osiągnięcia ucznia zapisywane w kartach obserwacyjnych prowadzonych przez nauczyciela religii.
6. Przygotowanie do poszczególnych katechez.
7. Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
8. Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, udział w konkursach religijnych, współpraca ze wspólnotą parafialną.
9. Inne możliwości stwarzające podstawę oceniania.

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe.

Możliwość uzyskania oceny wyższej niż przewidywana

Nauczyciel promuje systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub końcoworocznej. Przeprowadza się je

według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

Wszystkie prace pisemne, które miały miejsce w ciągu semestru uczeń musi zaliczyć minimum na ocenę do jakiej pretenduje.

Klasyfikacja:

Uczeń może być niesklasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie edukacji. Uczeń niesklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

Przy wystawieniu oceny śródrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady: ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen cząstkowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, o ile prezentacja ich przyjmie formę wypowiedzi ustnej oraz innych form pracy o charakterze samodzielnym. Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień.

Opracowała:

Magdalena Woźniak